

18 Aralık 2013

Sayı : 64272063-610 - 3425

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-33536)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 21.11.2013 tarih ve 43452547-120-07-151244 sayılı yazısı.

Elazığ Milletvekili Sayın Enver ERDEM'in tarafıma tevcih ettiği 7/33536 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınan bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :

Önerge Cevabı (4 Sayfa)

**ELAZIĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN ENVER ERDEM'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/33536)**

Soru 1:

EPDK tarafından Elazığ şehir içi doğalgaz dağıtımı için ihale sonucu bir firmaya 29.03.2007 tarihli lisans verilmiştir.

EPDK tarafından yapılan ihale sonucunda ihaleyi kazanan dağıtım şirketinin en önemli yükümlülüğü; EPDK'dan dağıtım lisansı alınmasından itibaren en geç 6 ay içinde yatırıma fiilen başlanması, en geç 18 ay içerisinde gaz sunumunun gerçekleştirilmesi ve en geç 5 yıl içinde dağıtım bölgesindeki imarlı alanların bütününde doğalgaz kullanmak isteyen her müşterinin sisteme bağlanması şeklinde açık bir şekilde ifade edilmiştir.

Ancak; EPDK'nın 3304/4 sayılı kararı sonucu dağıtım şirketleri, Türkiye'nin birçok şehrinde imar problemi olması ve kırmızı kot çalışmasının neredeyse hiçbir belediye tarafından yapılmamış olması düşünüldüğünde, lisans ve şartnamelerinde açıkça belirtilen yatırım yükümlülüklerini yerine getirmemektedir. Bu durumda EPDK'nın aldığı kararlar ve yaptığı uygulamalarla kanuna aykırı bir şekilde doğalgaz dağıtım şirketlerini kayırdığı yönünde bir izlenim doğurmaktadır.

Elazığ ilinde doğalgaz dağıtımı için ihale tarihinden itibaren 7 yıl geçmiş olmasına rağmen; hala doğalgaz ulaştırılamamış birçok konut ve mahal bulunduğu, firmanın ihale şartlarını tam olarak yerine getirmediği, vatandaşlardan gelen taleplerin sürekli ileri bir tarihe atılarak ertelendiği, vatandaşların sürekli kuyruklarda bekletildiği talep ve şikâyetlerden anlaşılmaktadır.

Ayrıca; doğalgaz çalışmalarının zamanında bitirilememiş olması ve yavaş ilerlemesi şehirde belediyecilik hizmetlerinin de yerine getirilememesine neden olmakta, çilesini vatandaşımız çekmektedir.

Bu bağlamda;

-Elazığ ilinde doğalgaz dağıtım işini üstlenen firmanın yükümlülükleri nelerdir?

Cevap 1:

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendi ve Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 5 inci maddesi çerçevesinde 21.07.2006 tarihinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından gerçekleştirilen "Elazığ Doğal Gaz Dağıtım Lisansı" ihalesi sonucu ihaleyi kazanan şirkete, otuz yıl süreli 29.03.2007 tarih ve DAG/1143-1/147 sayılı doğalgaz dağıtım lisansı verilmiştir.

Şirketin, lisans kapsamına giren şehirlerin imarlı alanlar bütününde ilgili mevzuat ve şartnameden kaynaklanan; lisans alınmasından itibaren altı (6) ay içinde yatırıma fiili olarak başlanması, on sekiz (18) ay içinde dağıtım bölgesindeki herhangi bir yerleşim alanının dağıtım şebekesini işletmeye almak suretiyle, gaz sunumuna başlanması ve beş (5) yıl içinde dağıtım bölgesindeki imarlı alanlar bütününde doğal gaz kullanmak isteyen her müşteriyi, tesis edeceği dağıtım şebekesine bağlaması ve dağıtım bölgesinin imarlı alanlarının genişlemesi halinde ise bu genişlemeyi de dikkate alacak şekilde dağıtım şebekesinin bu şartname ve ilgili mevzuata göre tesis edilmesi, işletilmesi, iyileştirilmesi ve genişletilmesine yönelik yükümlülükleri Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin Mücbir sebepler başlıklı 46 ncı Maddesi uyarınca, lisans sahibi şirketin kendisinden kaynaklanmayan sebeplerle lisansa konu faaliyetin gerçekleştirilemeyeceği durumların; 3303-4 ve 3783-2 sayılı Kurul Kararları ile Uygulama İmar Planına uygun yolların açılmış olmaması, Yol kırmızı kotunun hem planlama olarak hem de sahadaki fiili durum olarak birbirine uyumlu şekilde oluşmaması ve Dağıtım şebekesinin imalatı için ilgili mevzuat çerçevesinde alınması zorunlu olan izin ve ruhsatların alınamamış olması halleri ile sınırlandırılmıştır.

**ELAZIĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN ENVER ERDEM'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/33536)**

Söz konusu hallerin en az birinin bulunduğu yerlerde şebeke tesis edilmesinin, ileride oluşabilecek şebeke yüksek deplase maliyetlerinin tarife hesaplamalarında vatandaşa getireceği mali yük ve sistem güvenliği açısından oluşturacağı tehlikeler de göz önünde bulundurularak değerlendirilmesi gereğine ek olarak, imar uygulaması bulunmayan yerlerde altyapı faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi konusu suç teşkil eden bir durumdur. Ülke genelinde alt yapı koordinasyon merkezlerinin çoğalarak alt yapı faaliyetlerinin belli bir standardın üzerine taşınmasının, doğal gaz dağıtım faaliyetlerinin oluşturduğu katma değerlerden biri olduğu değerlendirilmektedir.

Şirketin bahse konu yükümlülüklerinin doğal gaz dağıtım şirketlerinin, ihale gününde geçerli uygulama imar planı dâhilindeki Doğal gaz dağıtım şirketlerinin denetimi ile ilgili hususta "Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin 5 Yıllık Yatırım Yükümlülüklerini Yerine Getirip Getirmediğinin Tespiti Konusunda Dağıtım Şirketleri Tarafından Hizmet Alınacak Firmalara Yetki Verilmesi İlanı" 29.01.2009 tarih ve 1955 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (Kurul) Kararı'na istinaden 28.07.2009 tarihinde EPDK internet sitesinde yayımlanmış, bahse konu ilanda yer alan gerekli bilgi ve belgeler ile birlikte yeterlilik başvurusunda bulunan şirketler değerlendirmeye tabi tutulmuş, yapılan değerlendirmede bahse konu ilanda verilen şartları taşıyan şirketlere ilişkin alınan 18.02.2010 tarih ve 2432/6 sayılı Kurul Kararı ile yetkilendirilen akredite ve sertifikalı kuruluşlarca gerçekleştirilmiştir.

Bu bağlamda; Şirketin otuz (30) yıl süreli doğal gaz dağıtım lisansının yürürlüğe girmesinden itibaren "Dağıtım Bölgesi"ndeki şehirler için; *altı (6) ay içinde yatırıma fiili olarak başlanması, on sekiz (18) ay içinde dağıtım bölgesindeki herhangi bir yerleşim alanının dağıtım şebekesini işletmeye almak suretiyle, gaz sunumuna başlanması ve beş (5) yıl içinde dağıtım bölgesindeki imarlı alanlar bütününde doğal gaz kullanmak isteyen her müşteriyi, tesis edeceği dağıtım şebekesine bağlaması ve dağıtım bölgesinin imarlı alanlarının genişlemesi halinde ise bu genişlemeyi de dikkate alacak şekilde dağıtım şebekesinin bu şartname ve ilgili mevzuata göre tesis edilmesi, işletilmesi, iyileştirilmesi ve genişletilmesine yönelik ilgili mevzuat ve şartnameden kaynaklanan yükümlülükleri bulunmaktadır.*

Sorular 2, 4:

- Firma bu yükümlülükleri ihale şartnamesine uygun olarak zamanında bitirmiş midir?
- Bugüne kadar ilgili firmaya yükümlülüklerini yerine getirmediği gerekçesi ile bir yaptırım uygulanmış mıdır?

Cevaplar 2, 4:

Şirketin şartnameden kaynaklanan süreli yükümlülüklerinin zamanında yerine getirilip getirilmediğine ilişkin inceleme, lisansı kapsamındaki şehirlerin ihale gününde geçerli olan 1/1000 uygulama imar planı esas alınarak, yukarda ifade edilen sertifikalı ve akredite şirketlerce tamamlanmış olup şirketin yükümlülüğü kapsamında şebeke imalatı bulunmadığı ancak, kendisinden kaynaklanmayan sebeplerle gerçekleştiremediği imalat bulunduğu, söz konusu incelemeye esas rapora yansımıştır. Bununla birlikte, şirketin lisans süresi otuz (30) yıl ile sınırlandırılmış olup, söz konusu sebeplerin geçerli olduğu yerlerde gerçekleştirilememiş olan imalat, bahse konu hallerin ortadan kalkmasını müteakip şirket tarafından peyderpey gerçekleştirilecektir.

Dağıtım şirketince mevzuat ve lisansının ayrılmaz bir parçası olan şartnameden kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde 4646 sayılı Kanunun 9 uncu Maddesi uyarınca cezai işlem uygulanabilmektedir. Bununla birlikte, denetim süreci sonunda EPDK'ya sunulan

**ELAZIĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN ENVER ERDEM'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/33536)**

rapora yansıyan, yerine getirilmemiş bir yükümlülük bulunmadığından bu konuda herhangi bir işlem başlatılmamıştır. Rapora yansıyan ve şirketin kendisinden kaynaklanmayan sebeplerle yerine getiremediği yükümlülüğün ise söz konusu mücbir sebebin ortadan kalkmasına kadar ertelenmesi mevzuat gereği olup şirkete herhangi bir yaptırım uygulanmamıştır.

Soru 3:

Doğal gaz çalışmalarını zaman zaman durma noktasına gelip çok yavaş ilerlemesinin sebebi nedir?

Cevap 3:

Dağıtım şirketleri verilen tarife kapsamında şebeke yatırım programlarını düzenler ve buna göre yıllık faaliyetlerini gerçekleştirir. Yukarda belirtilen mevzuat çerçevesinde şirketin kendisinden kaynaklanmayan hallerin geçerli olduğu yerlere ek olarak, doğal gaz dağıtım şebekesinin tesis edilebilmesi Belediyeler ve diğer ilgili mercilerden alınacak kazı ruhsat ve izinlerine bağlıdır. Ülke genelinde uygulanan ve belediye meclis kararlarına göre yer yer değişiklik arz edebilmekle birlikte genel olarak 15 Kasım ila 15 Mart arasında uygulanmakta olan, kış dönemi kazı yasakları sebebi ile söz konusu çalışmalar yavaşlayabilmektedir.

Soru 5:

Lisans iptali hangi durumlarda söz konusu olmaktadır?

Cevap 5:

4646 sayılı Kanunun 9 uncu Maddesinin (g) Bendinde, *lisansın verilmesine esas olan şartların, faaliyetlerin yürütülmesi sırasında ortadan kalktığına saptanması halinde lisans veya sertifika iptal edileceği*, hükme bağlanmıştır.

Sorular 6, 7:

- Yıllar itibariyle Elazığ'da doğal gaz bağlanan konut sayısı, doğalgaz bağlanan abone sayısı abonelik gereklerini yerine getirdiği halde bekleyenlerin sayısı ne kadardır?
- Doğal gaz ulaştırılacak toplam konut sayısı ne kadardır?

Cevaplar 6, 7:

2012 yılında Bağımsız Birim Sayısı Olarak Gerçekleşen Toplam Konut Eşdeğeri Abone Sayısı 57.605, Toplam Konut Abone Sayısı 57.052, Toplam Konut Harici Abone Sayısı 4.516 ve Toplam Potansiyel Konut Eşdeğeri Abone Sayısı 105.289'dur. Şirket ile abonelik anlaşması imzalayarak abonelik şartlarını yerine getiren vatandaşlara şirket, mevzuat gereği en geç 90 (doksan) gün içinde gaz arzı sağlamak ile yükümlüdür.

Şirket ihale şartnamesi gereği ihale günü 1/1000 ölçekli uygulama imarında bulunan tüm cadde ve sokaklarda şebeke tesis etmekle yükümlüdür.

Sorular 8, 9, 10:

- Yaklaşık 7 yıldan beri bitirilemeyen doğal gaz çalışmalarının hangi tarihte tümüyle tesis edilmesi gerekirdi?
- Firma yetkilileri Elazığlı vatandaşlarımıza kaliteli bir hizmet sunabilmek adına özellikle kış aylarına girmeden öne müracaatlardaki yoğunluğu giderici tedbirleri gerektiği gibi almış mıdır? Personel sayısı yeterli midir?
- Elazığ'ın ve Elazığlıların bu çilesi ne zaman sona erecek doğal gaz çalışmaları ne zaman bitirilecektir?

**ELAZIĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN ENVER ERDEM'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/33536)**

Cevaplar 8, 9, 10:

Şebeke işletimi faaliyetlerine konu yapılacak organizasyon dağıtım şirketinin uhdesindedir. Bununla birlikte, şirketin mevzuattan ve ihale şartnamesinden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirebileceği nicelik ve nitelikte çalışan bulundurması gerekmekte olup, bu sebeple yerine getirilemeyen yükümlülüklerle ilişkin ilgili mevzuat hükümleri uyarınca cezai işlem uygulanabilmektedir. Ayrıca şirketin işletme maliyetleri, doğal gaz tarifesine yansıtılan bir husus olup, hizmet alan vatandaşlara mali olarak yansıyacak bir durum olduğu göz önünde bulundurulduğunda bu konuda yapılacak yatırımın optimal düzeyde tutulması gereği ortaya çıkmaktadır.

Doğal gaz dağıtım faaliyeti dinamik bir yapı gerektirmektedir. Bu gibi altyapı çalışmalarının doğası gereği söz konu çalışmalar çeşitli sebeplerle devamlılığı zorunlu olabilecek çalışmalardır. Yukarıda belirtildiği gibi şirketin lisans süresi otuz (30) yıldır. Bununla birlikte, doğal gaz dağıtım faaliyetine ilk olarak başlanılan Ankara'da dahi bu faaliyet günümüzde halen devam etmektedir. Gerek eskiyen şebeke unsurlarının yenilenmesi, gerekse yeni imalatı gerekli kılan hallerin ortaya çıkması bahse konu çalışmaların devamlılığının esas olduğuna örnek olarak değerlendirilmektedir.